

WYCHODZI RAZ
W TYGODNIU

PRZEGŁĄD KUPIECKI

ORGAN KRAKOWSKIEGO
STOWARZYSZENIA RUCÓW

Cena abonamentu:

Abonament roczny . . . . . M 100 —
półroczny . . . . . 50 —
kwartalny . . . . . 25 —
Cena numeru pojedynczego . . . . . 2 —

Ogłoszenia:

1 wiersz petytowy lub jego miejsce M 2 —

Redakcja i Administracja

KRAKÓW, ULICA GRODZKA 43.

TELEFON Nr 3267.

Godz. urzędowe Redakcji od 5—7 wieczór.

Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Rok II.

Kraków, dnia 29 maja 1920

Nr. 21

Tragedja mareczki.

Nie chcemy już nawet mówić o tem nieszczęsnem położeniu klas, żyjących ze stałej płacy — którą się podwyższyło 2—3 krotnie, w najlepszym razie 5 krotnie. Nie chcemy też poruszać zasadniczego błędu ministra Grabskiego, który chciał konieczni^ę przez ustalenie niskiego kursu za koronę (70 : 100) podnieść wewnętrzną wartość mareczki — wiadomo bowiem, że marka polska dobiega kursu al pari z koroną niem. Austrii, państewka zupełnie zniszczonego przez poniesienie olbrzymich ciężarów wojny światowej i gospodarki aprowizacyjnej, która wyniszcza stałe wszelkie możliwe dochody.

Chcemy mówić o tej relacji marki polskiej do innych walut zagranicznych — państw tak samo jeszcze nie skonsolidowanych — jak Czechosłowacji i Niemiec, jak Włoch, Francji i Rumunii, które mają stałe olbrzymi deficyt w bilansie handlowym, nie mówiąc już o pieniądzu państw neutralnych, zwycięskiej Anglii lub Stanów Zjednoczonych.

Niestety nawet obecnie pod wrażeniem tak chwalebnych zwycięstw na Ukrainie, marka polska stała w kursie spada i jej siła kupna zmniejsza się z dnia na dzień nie tylko w artykułach zagranicznych, lecz także przy kupnie wszystkiego w kraju.

Do czego to prowadzi? — Do zburzenia bezwzględnie tych stanów, których wartości — towary, musi się codziennie zamieniać na gotówkę i za tę osiągniętą gotówkę, nie jest dziś ten stan, mianowicie kupiecki,

w możności tę samą ilość towarów zakupić — którą przed chwilą sprzedał, niby to zyskiem, za który może go wedle zrozumowania różnych kodyfikatorów i urzędów walki z lichwą, spotkać kryminal, konfiskata majątku, a nawet szubienica.

Ułożmy sobie małą tabelkę kursu marki polskiej w stosunku do walut zagranicznych.

Kurs ten wyndził marek polskich:

	(wale. zbani- kret. Rosj.)	Cel rumu- ńskich	100. siemip. austriackie	Praga	Berlin	Liry włoskie	Franki fran.	Funt sterling
Grudzień 1917 (okup. niem.)	71—	—	—	72—	100—	61—	89—	24—
30/11 1919 (okup. niem.)	89—	140—	—	—	139—	—	—	—
31/1 1920 (okup. niem.)	191—	205—	66—	195—	275—	10—	12—	465—
12/2 1920	165—	220—	—	—	154—	—	10-40	521—
12/3 1920	200—	245—	66—	190—	20—	9—	11-40	535—
15/4 1920	215—	273—	91—	266—	318—	—	10-80	—
2/5 1920	236—	305—	91—	280—	349—	—	12—	780—
2/5 1920	246—	350—	97—	405—	458—	11-21	13-85	790—

Daleko jaskrawiej da się to wykazać w cenie towarów, gdy jeszcze w październiku 1919 płacono za 1 metr żefiru, oxfordu lub podobne tekstylja około 35 kor., to dziś ceną tego samego towaru zagranicznego czy łódzkiego, wynosi 100 marek, a jeżeli 1 kg skóry podszewowej włoskiej kosztował około 200 K, to obecnie kosztuje 450 do 500 marek. Ceny skóry krajowej w pasku. (bo w wolnym handlu jest zreglamentowana) podniosła się do 550 marek za 1 kg z 230 koron.

Ekspedycja wozów zbiorowych z Wiednia do Lwowa, Warszawy, i Poznania. — Reekspedycje. — Złatwianie formalności cłowych — Specjalność: Konwojowanie i ubezpieczenie wysyłanych towarów. 71

Własne magazyny towarowe na kolei.

Własne zaprzęgi do rozwozu towarów.

BIURO SPEDYCYJNE

ROMUALDA FELDMANA

Kraków, ul. Mikołajska L. 3. Tel. Nr. 3588.

To samo da się zauważyć przy artykułach żywności: 1 kg maki przekracza już cenę 60 K, masła ponad 200 K za 1 kg, cukier 170 K, 1 jaję 3 K i t. d.

Zapytujemy, czy Rząd nasz zdaje sobie sprawę, że jego polityka walutowa nie osiągnęła celu? czy Rząd zdaje sobie sprawę, że unifikacja korony na marki wedle kursu w stosunku 100 : 70, była bezwzględny błądem, tak samo, jak ogłoszenie w byłym zaborze pruskim, że marka polska równa się marce niemieckiej, lub unifikowanie rubla carskiego i marki w stosunku 216, skoro jeszcze w lutym, ta sama Warszawa tylko 165 uznawała za cenę spekulacyjną, skoro Poznań patriotyczny swą markę niemiecką sprzedawał po 180 i więcej marek polskich. — Nie brak dowodów, że patriotyczne Pomorze nie oddawało marek niemieckich do kas państwowych, tylko je wywoziło do Gdańska lub do banków niemieckich.

Zysku z tych ustaw Rząd nie miał, bo nie potrafił marce dać kursu stałego. Każda kalkulacja kupca i przemysłowca jest fałszywą, wedle litery prawa nawet może zbrodniczą, rozumowo atoli i wedle zasad ekonomii, oznacza dzisiejsza codziennie się wzmagająca deprecjacja pieniądza naszego, nie innego, jak **zupełne wyniszczenie naszego stanu handlowego.**

Niechajże sam którykolwiek kupiec-patrjota powie, czy jego stan majątkowy równa się **jakościowo i ilościowo** (to znaczy jego zapas towarów), stanowi przedwojennemu, gdzie zupełnie nie był okrzykiwany pasarkiem, gdzie sam się nie ugiął pod obuchem drożyny artykułów żywnościowych i gdzie nie miał nad sobą miecza Damoklesa w formie donosów do Urzędów walki z lichwą lub wymiarów podatków krociowych, jak ekwiwalent za jego „bogactwo“ na rzecz Państwa.

Rząd zdaje się na inne troski, bo chce rozwiązać kwestję, na co i silniejsze państwa się nie zdobyły. Rząd chce przejść do historii jako ten, który wybudował Ukrainę, lub który stworzył reformę rolną. Rząd nie widzi, że jego polityka walutowa doprowadza do wyniszczenia soków żywotnych ludności i aby się utrzymać u steru, zarządza co chwilę podwyżkę płac urzędników i robotników, których dochody natychmiast, chłystością lawiny, lichwiarz połyka, a nam pozostaje jeno coraz zwiększająca się inflacja i coraz to większy, miliardowy deficyt.

Na mocy danych, już przed 2—3 miesiącami, zapowiadaliśmy nieuchronną falę drożyny. Dziś ta fala każdego już dotknęła. Niestety, nie możemy powiedzieć, żeśmy osiągnęli zenit drożyny. Różne surowce sprowadzane z zagranicy, będą wskutek **bezwartości naszej mareczki coraz droższe** i reguła wykazała, że co dziś nie kupujemy, jutro jest daleko droższem. A jeżeli zapytamy jak długo ta beznadziejna polityka potrwa, to na to mamy jedną odpowiedź: jak długo będziemy prowadzić wojnę, jak długo będą bezrobotni, jak długo będą ograniczenia bez liku, jak długo na wolnym handlu, jak zimą, spoczywać będą różne ograniczenia, które solidnego kupca niszcza, a które paskarz znakomicie obejść potrafi.

Rząd nasz zle jest poinformowany, jego polityka oznacza marazm stanu średniego i miast, to memento, wypowiadają ci solidni i patriotyczni kupcy-obywatele.

Pod znakiem zakazów i ograniczeń.

I.

Państwowa Komisja Przywozu i Wywozu w Warszawie wraz z jej oddziałami w Krakowie i we Lwowie, oraz urzędy, wydające polecenia w zagranicznym obrocie towarowym, **nie będą odtąd udzielać pozwoleń na przywóz przez linię celną Rzeczypospolitej Polskiej, następujących towarów:**

A. Tekstylja, wyroby skórzanne, stroje itp.:

Aksamity jedwabne i półjedwabne, bielizna przybrana haftami, koronkami itp. (hafty), chustki jedwabne i półjedwabne, fularowe w rodzaju kaszmirowym, chustki przybrane jedwabiem, szyciem, złotem i srebrem, koronkami itp. dywany, firanki, fulary jedwabne, futra, ubiory i okrycia futrzane albo podbite futrem, kapelusze damskie przybrane wstążkami, piórami i innemi ozdobami, czapeczki i inne ubrania na głowę, kaszmiry, obuwie lakierowane, z materji jedwabnej gotowe i niewykończone, sajanowe, obrusy przybrane jedwabiem, szyciem koronkami, tiulem itp., odzież przybrana haftami i innemi ozdobami, parasole, parasolki i laski z parasolkami kryte tkaniną jedwabną i półjedwabną lub innemi tkaninami, jednak z pokryciem przybranem (koronkami, wstążkami itp.), pióra przyrządzone i przyrządzone skórkę ptasie z piórami z ptaków cennych i zwyczajnych, rękawiczki skórzane, wyroby dziane jedwabne i półjedwabne, wyroby plecione jedwabne i półjedwabne, wyroby szmuklerskie wszelkiego rodzaju.

B. Towary kolonialne, owoce połudn. wyroby cukrowe i t. p.

Czekolada, daktyle, figi, chleb świętojański, orzechy, owoce południowe, kakao, ciasta ciukiernicze, pierniki, cukier lodowaty, galaretki owocowe, migdały (z wyjątkiem do celów farmaceutycznych syropy, surrogaty kawy, mielone i pakowane, wreszcie ryby i sardynki).

C. Instrumenta muzyczne i zabawki.

Gramofony, harmonijki dzieciinne, bębenki dzieciinne i inne zabawki.

D. Metale i kamienie szlachetne.

Djamenty, korale prawdziwe w wyrobach, biżuterja, kamienie szlachetne (z wyjątkiem przeznaczonych do celów technicznych).

E. Wyroby galanteryjne,

toaletowe, kosmetyczne i perfumeryjne, atryamenty płynne, koperty, albumy do fotografii, wreszcie pasta do obuwia.

F. Wyroby stolarskie, tokarskie i rzeźbiarskie (z wyjątkiem tafl do posadzek), drewnianych części aparatów i maszyn, naczynia porcelanowe, fajansowe i z biskwitu z malowidłami, złoceńiami itp.

Zakaz dotyczy jeszcze cały szereg innych artykułów **mniej ważnych**, których z powodu braku miejsca nie wymieniamy.

Lista artykułów zakazem objętych, **nie dotyczy towarów używanych**, przywożonych przez pasażerów do własnego użytku, jednak w ilościach, nie przewyższających ich potrzeby w drodze.

Ponadto uzyskać można pozwolenia na przewóz niektórych towarów objętych zakazem w wypadkach takich jak: przesiedlenie, wyprawy ślubne, spadki etc.

Pozwolenie na przewóz wyżej wymienionych artykułów wydane przed ogłoszeniem zakazu, po upływie terminu ich ważności nie będą prolongowane.

II.

Artykuły podlegające ograniczeniom przewozu w obrocie wewnętrznym.

Rozporządzeniem Ministerstwa poczt i telegrafów zabrania się urzędom pocztowym przyjmowania i przewozu przesyłek pocztowych następujących artykułów:

1. Zboże (żyto, pszenica, jęczmień, owies), przetwory zbożowe, bez względu na wagę, do obszarów Ziemi Wschodnich (Dyrekcja Wileńska i okręg kowieński).

2. Przetwory ziemniaczane, bez względu na wagę i na miejsce przeznaczenia.

3. Mydło, bez względu na wagę i na miejsce przeznaczenia.

4. Garbniki i ekstrakty do garbników j. w.

5. Skóry surowe j. w.

6. Sierść i wełnę ponad $\frac{1}{2}$ kg. bez względu na miejsce przeznaczenia.

7. Wosk ziemny bez względu na wagę i na miejsce przeznaczenia.

8. Do obszarów położonych na wschód od linii Łomża - Łapy - Kleszczele - Terespol - Rejowiec - Zamość - Tomaszów lubelski:

a) bielizna osobista, pościelowa i stołowa ponad 2 komplety;

b) dzianki (trykotaże i wyroby pończoszkowe) ponad 2 sztuki;

c) nici ponad 6 szpilek;

d) ręczniki ponad 2 sztuki;

e) wszelkie tkaniny surowe, białe i farbowane w sztukach i kawałkach ponad 20 metrów;

f) ubrania męskie ponad 2 komplety.

9. Łój surowy i topiony, odpadki tłuszczowe i zwierzęce bez względu na wagę i na miejsce przeznaczenia.

10. Ropa naftowa i produkty jej destylacji, j. w.

11. Artykuły monopolowe: Cukier, sól, węgiel, sacharyna, spirytus, tytoń i wyroby tytońowe, j. w.

12. Skóry, nabiał, mięso i wszelkie przetwory mięsne, do obszarów, podległych Komisarzowi Generalnemu Ziemi Wschodnich.

Chcąc uzyskać pozwolenie na przesyłkę pocztową wymienionych tu artykułów, należy zwrócić się do odpowiednich władz jak: Starstwa, Minist. Aprobacji, Urz. Naft., Minist. Skarbu, Urzędu skar. i t. d.

Nasze stosunki kolejowe.

Jazda koleją żelazną w Galicji, nie należała nigdy do przyjemności. Nie liczono się nigdy z faktycznymi stosunkami krajowymi i nie uwzględniano żywotnych potrzeb ludności. Podczas wojny stosunki pogorszyły się o całe niebo. Przyczyną tego tkwią żywo jeszcze w naszej pamięci, dlatego też przechodzimy do dalszego okresu, to jest do czasu po upadku Austrii.

Spodziewaliśmy się, że w wolnej niepodległej Polsce powołane czynniki przeprowadzą odpowiednią sanację stosunków kolejowych.

Przyznajemy, że nie można żądać gwałtownej zmiany we wszystkich obyczajach życia codziennego, mimo to jednak, jako obywatele tej części Państwa, która wskutek wojny i jej trwania najwięcej uciepiała i dotychczas jeszcze cierpi, mamy prawo żądać, ażeby Ministerstwo kolei zwracało więcej uwagi na stosunki kolejowe, panujące w Małopolsce.

Epidemia tyfusu grasuje w całym kraju i to w sposób wprost zatrważający. Wydane zostały specjalne rozporządzenia wprowadzające celem zwalczania tej straszliwej epidemii, ale niestety pozostały tylko na papierze, pustym frazezem tylko, bo rzeczywiście są w takich jak obecnie warunkach, wprost niewykonalne. Winę ponosi tu zarząd kolejowy, a to przez nadzwyczają szuflę i nieracjonalne zużytkowanie wagonów osobowych, przez układanie nieracjonalnych rozkładów jazdy. Wystarczy przypomnieć, że na tak ważnej i głównej linii jak Kraków—Łwów, odchodzi jeden tylko pociąg osobowy na 24 godzin, a to w dodatku wieczorny, w Rzeszowie podroźni bawkować muszą całą noc.

Na co się przydadzą szumne rozporządzenia Ministerstwa kolei i zdrowotności, jeżeli spojrzymy na masy przejeżdżnych, na zbity i skłębiony tłum, gdzie szczególnie wsiadanie i wysiadanie połączone jest z niebezpieczeństwem życia, rozsądni zaś tyfusu i innych chorób, jak najspokojniej przechodzą z ubrania na ubranie. Dla rzemieślników zaś jest to najlepsza sposobność do wykonania swoich eksperymentów na tych męczennikach podróży.

Dalsza wina zarządu kolejowego polega na tem, że bilety sprzedaje się bez obliczenia, a więc jak długo zapas starczy, rezultat jest taki, że pasażer kupiwszy bilet I. klasy, znajduje w końcu miejsce na stopniach III. klasy, służba postępuje natomiast z całą surowością wobec pasażera, który w natłoku przeoczył, że „trójka” przekreślona została kiedą, co oznaczać ma „wyższą” klasę.

Zapytujemy, czy zarząd kolejowy wie, że takie postępowanie, to jest oczywiście wprowadzenie w błąd pasażerów, posiadających bilety I. i II. klasy, umieszczenie ich w wagonach zanieczyszczonych, brudnych, a przemalowanych tylko kredą, ba! żeby to przynajmniej wewnątrz, ale to tylko zewnątrz? Czy to koliduje z przepisami regulaminu kolejowego?

Na linjach lokalnych, a szczególnie krótkich, jak Kraków—Wieliczka i t. p., można by usunąć z niedomagania przynajmniej w części, wydające bilety powrotne (retourki). Podróżujący niebylebys skazany 2 razy tracić czas i gniewić się w natłoku. Trochę dobrej woli, zdrowej inicjatywy, a wiele złego można by usunąć.

Istnieją pociągi niby różnej kategorii, jak szkolne, robotnicze, obecnie nawet i sezonowe, ale zarząd kolejowy nie zdobył się na odpowiednie połączenie do warszawsko-wiedeńskiego—pociągu luksusowego, na który w Trzebini czekać trzeba całą noc. Jest to niedołęstwo w najwyższym stopniu.

Mnożstwo wozów np. widzi się na stacjach bezczynnie, a przecież można by wagony zużytkować, czy to do przewozu osób, czy też do przewozu towarów. Najwięcej cierpi na tem kupiectwo.

Wieczne spóźnienia (rzadkością jest, ażeby pociąg przyszedł lub odszedł z małym tylko opóźnieniem) i kradzieże, narażają kupiectwo nieraz na niepowetowane straty.

Kupiec, wysyłający lub sprowadzający towary, czuje

na własnej skórze fatalne stosunki panujące w ruchu towarowym. Co gorsza, stosunki te, zamiast poprawiać, pogarszają się coraz bardziej. O to jeden z nowszych kwintków:

W Dziedzicach odbiera się certyfikat przywozu, towar zaś wędruje do Krakowa bez „papierów“, a tu nie można go wykupić, bo certyfikat nadejść może dopiero za kilka dni a nawet później; cóż to kogo obchodzi, że towar uleży może zepsuciu, albo go rozkradną, albo uschnie, to byłoby naprawdę „za wiele“, gdyby zarząd kolejowy i o tem jeszcze pamiętać musiał, a przecież są to poprostu dziwoląg, które każdego tylko dziwić muszą.

Przy przesyłkach tak zw. „Mitgut“ magazyn na dworcu krakowskim nie grzeszy też swoją praktycznością, należałoby mianowicie porobić (przeszalaować) mniejsze oddziały tak, ażeby konkurencja nie wykała nosa do towarów swej współzawodniczk.

Domagamy się radykalnej poprawy stosunków kolejowych w interesie nie tylko kupców, ale w interesie szerszych mas. Niech raz ustaną częste czeszy, a nastąpią czyny!

Kronika gospodarcza.

Rejestracja przesyłek i przekazów pocztowych, niedoreczonych przez rządy zaborcze i okupantów. Okręgowe Dyrekcje Poczty i Telegrafów przeprowadzają od listopada 1919 r. rejestrację zgłoszonych pretensji z tytułu odszkodowań za niedoreczone przesyłki pocztowe oraz za niezrealizowane przekazy pocztowe z czasu rządów zaborczych lub okupacyjnych.

Termin prokluzyjny do zgłaszania takich pretensji upływa z dniem 1 czerwca 1920 r. Po upływie wymienionego terminu dalszych zgłoszeń nie będzie się przyjmować. Interesowani, którzy nie zgłosili dotychczas takich pretensji, zechcą to niezwłocznie uczynić.

Z ramienia Krak. Stow. Kupców udaje się do Warszawy na Zjazd w sprawie odbudowy życia ekonomicznego żydów w Polsce, członek Wydziału Stow. i dyrektor „Parda“ p. Rafał Pfeffer.

Rzeszowskie Stow. Kupców wysłało również swego delegata na Zjazd do Warszawy.

Obiór listami wartościowymi. Z dniem 1 maja 1920 r. wprowadzono wzajemny obiór listami wartościowymi między urzędami pocztowymi położonymi na Pomorzu w obrebie Dyrekcji poczt i telegrafów dla Pomorza w Gdańsku, a urzędami pocztowymi b. Kongresówki, Małopolski, Śląska Cieszyńskiego po linję demarkacyjną i Ziemi Wschodnich.

Listy wartościowe traktuje się w tym obrocie według przepisów obowiązujących w urzędzie nadawczym, a opłacone być mają wedle taryfy z dnia 15 kwietnia 1920.

Wysokość wartości według dotychczasowych przepisów ogólnych, a mianowicie: a) prywatne listy do 100 marek, a w większych urzędach do 10.000 marek, b) służbowe listy zarządu pocztowego, tudzież Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej bez ograniczenia, inne zaś listy użytkowe do 10.000 marek.

Z dniem 1 maja b. r. wprowadzono również wzajemny obiór przekazów pocztowych między urzędami pocztowymi na Pomorzu, a urzędami pocztowymi b. Kongresówki, Małopolski i Śląska Cieszyńskiego. Dopuszczalna najwyższa kwota przekazów 2.000 marek.

Wobec wprowadzenia wzajemnego obrotu przekazowego dopuszcza się też wzajemny obiór przesyłek za pobraniem, a też poleconych przesyłek listowych, listów wartościowych i paczek z książkami i nasionami.

Zniżka cen. Depresje ze źródeł angielskich donoszą o znizce cen bawełny, lnu i cyny. Zniżka cen bawełny jest spowodowana intensywną jej kulturą w Egipcie, oraz odmową Stanów Zjednoczonych zakupna wielkich przesyłek bawełny z Anglii.

NADEŚLANE.
Za ten dział Redakcja nie odpowiada.

PIERWSZA POLSKA FABRYKA
perfum i artykułów kosmetycznych
w Poznaniu

J. & S. STEMPNIEWICZ
Gen. repren. na Małopolskę i Śląsk Ciesz.
BENO URBACH, KRAKÓW
ul. Krakowska 1. 26.

Żądajcie wszędzie tylko
warszawskich mydeł toaletowych
marki „REKORD“
Jedyny zastępca na Małopolskę i Śląsk Cieszyński
Beno Urbach, Kraków
ul. Krakowska Nr. 26.

Reprezentacja na Małopolskę i Śląsk Cieszyński
A. J. Lewiński, Kraków, Starowiślna 35.

WOLNOŚĆ!

NAJLEPSZE
TUTKI I BIBULKI CYGARETOWE
JEDYNEJ GALICYJSKIEJ FABRYKI
BIBULEK DO PAPIEROSÓW
„SOLALI”
ŻYWIĘC.

WYRÓB KRAJOWY

Narzędzia i przybory

Szewskie

jakoto: kapsle, haki, kołki itp. poleca firma

„SPHINKS”

Kraków, ulica Dietłowska L. 43.

SREBRO STOŁOWE

i starożytne, zęby sztuczne, nawet bez złota, oraz wszelką biżuterję kupuje po cenach najwyższych

Zegarmistrz **MELZER**, Kraków
ul. Sławkowska 16, obok magazynu broni.**Towarzystwo przewozowe
„PRONTA”**

Spółka z ogr. odp.

(Właśc.: Seweryn Rechter i Bernard Gross.)

7 Kraków, ul. św. Gertrudy, 26.

Wiedeń, I. Schottenbastei, 11.

Lwów, plac Marjacki, 5.

Bohumin.

Własne składki przy torze kolejowym. — Szybka ekspedycja wozami zbiorowymi z Wiednia do Polski. — Specjalne działy: Ekspedycja autobusów pociągami popieszo-towarowymi i ekspedycja posyłek do: Lwowa, Tarnopola, Stanisławowa i Kołomyj z ubezpieczeniem i konwojowaniem towarów do miejsca przeznaczenia. — Załatwianie formalności cłowych. — Przeprowadzki miejscowe i zamiejscowe wozami meblowymi.

Pertumerja

Mydła toaletowe krajowe i zagraniczne, wody kolońskie i toaletowe, pasty do zębów, kremy do twarzy, manicure, szczotki do włosów, zębów, grzebienie i przybory do golenia pierwszorzędnej jakości poleca

Nowo otwarta Perfumerja
Braci Sandwirth
Kraków, Grodzka 46. 39**Wielki transport obuwia**

pierwszorzędnego oraz nadzwyczaj pięknego w wykonczeniu luksusowym, w różnych fasonach, w kolorach popielatym, brązowym, ciemno-brązowym (kawowym) i czarnym z lakiem — również pantofelki wszelkiego rodzaju, szczególnie białe płóciennie oraz skórkowe we wielkim wyborze

nadszedł do znanej i solidnej firmy.

Gizela Brand, Kraków, Starowiślna 6**Biuro transportowe****ADOLFA STERNA**

w Krakowie, ul. św. Jana 19

uskutecznia wszelkiego rodzaju ekspedycje w kraju i zagranicą.

„WAWEL”**Towarzystwo spedycyjne i transportowe z ograniczoną poręką****KRAKÓW, ul. św. Anny L. 4, Telefon 3222.****Wiedeń**II., Obere Donaustrasse 101,
III., Dofingerstrasse 4,
III., St. MarxTelefon 40088,
Telefon 379 II,
Telefon 3630.

Specjalny dział ekspedycji towarów kompensacyjnych własnymi pociągami.

Zawiadomienie!

M. T. Kilenów naszych przedstawicieli
i nadzoru swego transportu

ULTRAMARYNY

którą dostarczamy w oryginal-
nych beczkach i w opakowaniu
25 . własnem $\frac{3}{16}$ i $\frac{1}{16}$

Koerbel i Gottlieb

Kraków, ul. Meiselsa L. 11.

Sprzedają tylko hurtownia.

Kupuje

złota, srebro, platynę,
brylanty, opitki oraz
odpadki złota

po najwyższych cenach

S. Vogler 26

Kraków, Grodzka 31.

**Przybory
umundurowania****A. BROSS**

Kraków, Florjańska 44.

69 Telefon Nr. 3269.

Biuro techniczne i elektrotechniczne

„ZENIT“

Spółka z ogr. por.

73

Kraków, ul. Stradom L. 7

dostarcza ze skład: płyty „Klingert“, „Stadlit“, pakunki
konopne, bawełniane, asbestowe, płyty gumowe,
asbestowe, fibrowe, szkła Klingera, pasy, Staufery, kom-
pozycję, plecionkę miedzianą.

Sprzedaż hurtownia.

Zmiana adresu!

Spółka transportowa

31

»CRACOVIA«

Dom spedycyjno-komisowy. - Agencja cłowa.

W Krakowie, obecnie Grodzka 60.

Telefon Nr. 270.

Filia Wiedeń I, Schönlaterng. 7 a.

Telefon Nr. 3191/VIII.

Przesyłki zbiorowe z większych miast kraju
i zagranicy. — Pośrednictwo w uzyskaniu
ezwoleń przywozowych i wywozowych, za-
łatwianie formalności cłowych. — Magazyny
do przechowywania towarów i mebli.

WARSZAWSKA FABRYKA 76

wyrobów skórano-galanteryjnych M. Paskalskiego
utrzymuje skład fabryczny w Krakowie u firmy

Abraham Lindenbaum

przy ul. Dietla L. 45-47. — Telefon 539.

i poleca w wielkim wyborze: portfele, portmo-
netki, torebki damskie, teki adwokackie etc. etc.

Sprzedaż wyłącznie hurtownia.

MARSYLJAN NEUMANN

Biuro techniczne

Kraków, ul. Wielopole 22.

Skład artykułów technicznych

uszczelniacze asbestowe,
grafitowe, konopne; płyty
gumowe i na wysokie
ciśnienie; węże gumowe
i konopne; pasy z wło-
sienia wielbłądów, ko-
nopne i gumowe; motory
i wszelkie materiały insta-
lacyjny.

Tow. Akcyjne

J. Górecki, W. Kucharski
i SPÓŁKA

Fabryka wyrobów metalowych
Kraków, ul. Zabłocie

Stacja kolej.: Podgórze-Wista

Adres (telegr.): Metalgr. — Telefon 277

wykonuje:

Drut żelazny, pocynkowany
i kolezasty. - Siatki i ogrodze-
nia siatkowe. - Meble domo-
we i szpitalne. - Kasy ognio-
trwałe. - Wagi decymalne. -
Konstrukcje żelazne i wyroby
kute. 19

Skład artykułów chemicznych**J. Biberman**

Kraków, ul. Krakowska L. 6.

Telefon Nr. 3231.

Poleca hurtownią sprzedaż

sody bicarb., kałafonji, alunu, krochmalu,
boraksu, siarki i t. p.

80

Dom handlowy komisowo-ekspedycyjny 54

Częstochowscy

Zjednoczeni Ekspedytorzy

Centrala: Częstochowa, 2-a Aleja Nr. 18.

Telefon Nr. 22.

Własne Filje: KRAKÓW, Rynek 8. Telefon 473.

WARSZAWA, ul. Tlomackie 6/8, Tel. 286-73. — ŁÓDŹ,
ul. Piotrkowska 51 — SZCZAKOWA, PR.-HERBY,
GDANSK, ILAWA-MŁAWA.

Załatwiają na najdogodniejszych warunkach: Cienie
i transportowanie towarów w kraju, zagranicę i z za-
granic. — WŁASNE SKŁADY.

Pożyczka Odrodzenia Polski.

79

Ogłoszenie

Ministerstwa Skarbu w sprawie wypuszczenia pożyczek państwowych.

Ministerstwo Skarbu ogłasza o wypuszczeniu pożyczek państwowych, uchwalonych przez Sejm Ustawodawczy dnia 27 lutego 1920 r. na następujących warunkach:

- 1) Pożyczka krótkoterminowa i pożyczka długoterminowa będą wypuszczone jednocześnie po kursie nominalnym (al pari).
- 2) Pożyczka długoterminowa będzie spłacana w przeciągu 45 lat od daty wypuszczenia przez wylosowanie jej obligacji; pożyczka krótkoterminowa — w przeciągu lat pięciu.
- 3) Stopa procentowa obydwu pożyczek wynosi pięć od sta. Przy wprowadzeniu przyszłej polskiej waluty pożyczka długoterminowa będzie przerachowana po kursie o 10% wyższym od kursu ustalonego dla znaków obiegowych.
- 4) Kupony od obydwu pożyczek są wolne od podatków od kapitałów i rentowych.
- 5) Kuponami od obydwu pożyczek można płacić podatki państwowe.
- 6) Obligacje pożyczek i kupony od nich będą przyjmowane na równi z gotówką przez państwowe urzędy przy zapłacie za ziemię, inwentarz i urządzenia dostarczone przez nie przy przeprowadzaniu parcelacji i innych reform rolnych.
- 7) Obligacje obydwu pożyczek mają wszelkie prawa papierów pupilarnych, będą przyjmowane w pełnej wartości nominalnej jako wadja przy licytacjach, kaucje akcyjne i celne, kaucje przy zawieraniu kontraktów ze Skarbem Państwa, kaucje składane do depozytów wszelkich instytucji rządowych w wypadkach, gdy prawo przewiduje składanie kaucji pieniężnych.
- 8) Obligacje obydwu pożyczek będą przyjmowane bez opłaty na przechowanie przez Polską Krajową Kasę Pożyczkową i Pocztową Kasę Oszczędności.
- 9) Kupony od pożyczki długoterminowej są płatne* dnia 1 kwietnia i 1 października każdego roku, od pożyczki krótkoterminowej — dnia 1 stycznia i 1 lipca każdego roku.
- 10) Obligacje obydwu pożyczek będą przyjmowane przez Polską Krajową Kasę Pożyczkową i jej oddziały do lombardowania na następujących warunkach:
  - a) pożyczki będą udzielane do wysokości 80% nominalnej wartości,
  - b) pożyczki te są oprocentowane na 5½% rocznie,
  - c) pożyczki mogą być udzielane na przeciąg czasu, nieprzekraczający 6 miesięcy, poczem mogą być prolongowane.
- 11) Przy wprowadzeniu zamierzonej pożyczki przymusowej rentowej obligacje pożyczki krótkoterminowej będą przyjmowane narówni z gotówką po kursie nominalnym (sto za sto), a zaś pożyczka długoterminowa będzie zaliczona jej posiadaczom do pełnej wysokości przy rozkładzie zamierzonej pożyczki przymusowej rentowej.
- 12) Obligacje obydwu pożyczek wypuszcza się w odcinkach po 100, 500, 1.000, 5.000 i 10.000 marek polskich.
- 13) Subskrypcję przyjmują wszystkie oddziały Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej, Pocztowa Kasa Oszczędności i Urzędy pocztowe, Kasy Skarbowe i Urzędy podatkowe, Banki prywatne, kasy i instytucje upoważnione przez Ministerstwo Skarbu.
- 14) Do czasu wydrukowania obligacji obydwu pożyczek będą wydawane świadectwa imienne. Świadectwa te będzie można odstępować innym osobom za równoczesnem zawiadomieniem instytucji, która je wydała. Świadectwom tym przysługują wszystkie prawa, przyznane obligacjom.
- 15) Asygnaty Polskiej Pożyczki Państwowej z roku 1918 będą przyjmowane na wpłaty na nową pożyczkę, według kursu uprzywilejowanego. Ustawa z dnia 24 marca 1920 roku przyznaje tym, którzy za asygnaty pożyczki z 1918 roku zapłacili złotem al pari, prawo do uzyskania czterokrotnej ich wartości nominalnej w razie zamiany tych asygnat na obligacje obecnej pożyczki.
- 16) Ministerstwo Skarbu, wyposażając pożyczki państwowe w różne prawa i przywileje, z których nie korzystają inne papiery procentowe i starając się warunki finansowe tych pożyczek zrobić jaknajbardziej korzystnymi dla podpisujących, dołoży wszelkich sił, aby zarówno subskrypcję pożyczki jak i jej spłatę^{ci} wyplacanie procentów uczynić jaknajbardziej łatwem i dogodnem dla wszystkich.

Biuro spedycyjno-komisowe
Kraków, Stolarska 13.

>> HERMES <<

65

Spółka z ogr. odp.

Załatwia wszelkie w zakres spedycji wchodzące czynności. — — — Własne magazyny towarowe.

Wysyłka towarów w kraju i zagranicę. — Przesyłki zbiorowe ze wszystkich w większych miast. — Załatwienie pozwoleń przywozowych i wywozowych. — Ocena towarów.

Ważne dla kupców!

mydeł, kosmetyków, past do obuwia, past do podłóg, mydła do prania, farb do materji, artykułów gospodarczych i t. d. poleca

KRAKÓW, Rynek główny 11, Filja pl. Szczepański 2. — RZESZÓW, Rynek 21.

Wysyłki kolejowe i pocztowe odwrotne.

Ważne dla kupców!

Dom Handlowy Leserkiewicz i Ska

43

Kupuje i sprzedaje rozmaite woski, farby i aniliny, pudełka blaszane, drewniane, kartonowe, terpentynę, benzynę, oleje, ultramarynę. Sprzedaje własne wyroby: pasty terpentynowe, woskowe, wazeliny czarne i żółte, atrament, wosk szewski, pomadki do czyszczenia metali i podłóg

70

CHIEL TEITELBAUM
KRAKÓW, ULICA DIETLOWSKA LICZBA 49.
FABRYKA PASTY.

Dom spedycyjno-komisowy „TRANSPORT“

Krakowska Spółka spedycyjna z ogr. odp.

w Krakowie, ul. A. Potockiego L. 1. Telefon Nr 80.
 (Przedtem VORZIMMER i Sp.)

FILJE: Warszawa, Królewska 35, — Lwów, Sienkiewicza 9. Zastępstwa we wszystkich miejscowościach kraju i zagranicą. Szybka ekspedycja wozami zbiorowymi z Wiednia i Pragi do Polski. — Regularna ekspedycja pociągami pociągami towarowymi przesyłek do Lwowa, Tarnopola, Stanisławowa, Kołomyj i Sniatyna z ubezpieczeniem i konwojowaniem. — Załatwianie formalności cłowych. — Przeprowadzki miejscowe i zamiejscowe wozami meblowymi. — Własne magazyny przy torze kolejowym i w mieście. — Pośrednictwo w uzyskaniu zezwoleń przywozowych do Polski i wywozowych z Polski, oraz przewozowych do Rumunii.

74

Mydła toaletowe

Tow. „DEHA“ Warszawa

oraz

Mydła warszawskie do prania

poleca firma

58

Jakób Wanderer

Kraków, ul. Jagiellońska L. 9.

Cukry, czekoladę, deserty czekoladowe, herbatniki, wszelkie towary kolonialne, sok malinowy, mydła toaletowe firm krajowych i zagranicznych, oraz mydło do prania I-szej jakości

poleca firma

37

Perlmutter i Goldberger

Kraków, ul. Dieła 65.

Dom Bankowy i Kantor Wymiany

H. MIEROSZEWSKI, Sp. z o. o.

Telefon Nr. 2038.

Kraków, ul. Florjańska L. 43.

Telefon Nr. 2038.

załatwia wszelkie transakcje wchodzące w zakres bankowości, utrzymuje rachunki bieżące.

Finansuje średnie przedsiębiorstwa przemysłowe.

Kupno i sprzedaż walut.

Kupno i sprzedaż walut.